

2023-2024 EĞİTİM-ÖĞRETİM YILINDA OKULUMUZ
H.AHMET KANATLI LİSESİ OLARAK İLK KEZ TÜBİTAK
PROJELERİNE KATILDIK.TÜBİTAK 2204 - A PROJESİ
KAPSAMINDA “SOSYAL MEDYANIN AKADEMİK
BAŞARIYA ETKİSİ” KONULU BİR PROJE HAZIRLADIK.

KATILIMCI ÖĞRENCİLER:

9/C ALP ÖMER BALCI

10/D ENES MEHER

10/D YASEF FATİH GENCER

Proje Ana Alanı: Sosyoloji

Proje Tematik Alanı: Bağımlılık ve Bağımlılıkla Mücadele

Proje Adı (Başlığı): Lise Öğrencilerinde Sosyal Medya Kullanımının Akademik Başarıya Olan Etkisi

Özet

Lise öğrencilerinde sosyal medya kullanımının akademik başarıya olan etkisini merak ettik ve bu konuyu araştırmak istedik ve bu konuda araştırma eksikliği olduğunu düşündük. Bu doğrultuda ilk olarak görüşme ve anket soruları hazırladık sonrasında anket sorularını Google anketler uygulamasını kullanarak dijital ortama aktarıldı. Aralık ayına geldiğimizde Eskişehir İl Milli Eğitim Müdürlüğü'nden bu anket ve görüşme sorularını belirlediğimiz okullarda (Eskişehir Anadolu Lisesi, Atatürk Anadolu Lisesi, Süleyman Çakır Anadolu Lisesi, Eti Sosyal Bilimler Lisesi, Cemal Mümtaz Sosyal Bilimler Lisesi) uygulama izni alındı. Anketler dijital ortamda yapıldı ve Microsoft Power BI uygulamasını kullanarak analiz edildi ardından analizlerimiz yine Microsoft Power BI kullanarak grafiğe dönüştürüldü. Görüşme anında ise görüşme yaptığımız kişilerin izniyle ses kaydı alındı, bu ses kayıtları ATLAS.ti 9.1.3.0 uygulamasını kullanarak analiz edildi ve çıkarımlarda bulunuldu. Yaptığımız analizler incelendi ve belirli çıkarımlarda bulunuldu. Yaptığımız analizlerde erkek öğrencilerde kız öğrencilere kıyasla zamanı kontrol edememe, akademik başarısızlık ve çevrelerindeki kişileri ihmal etme gibi sorunların daha çok olduğunu görüldü. Bir başka vardığımız sonuç ise liseye yeni başlayan ya da okula nakil gelen öğrencilerin yaşadığı yabancılık onları sosyal medyaya itiyor. Başka bir çıkarımımız da şu şekilde: Okul dışı sosyal aktivite gerçekleştirilmeyen ya da az sayıda gerçekleştiren öğrenciler sosyal medyaya yöneliyor. Lise öğrencilerinin hayatlarındaki olumsuzluklardan kaçmak için sosyal medya kullandığı da yaptığımız görüşmelerde görülmüştür. Projemiz bittiği gün(17.01.2024) ses kayıtları imha edildi.

AMAÇ

Bu araştırmanın temel amacı, sosyal medya kullanımının lise öğrencilerinin akademik başarı seviyelerine olan etkilerini detaylı bir biçimde ölçmektir. Dünya genelinde çocuk ve gençlerin büyük bir kısmı, yaşamlarının önemli bir bölümünü okul eğitimine adanarak geçirmektedir. Bu süreçte elde ettikleri akademik başarılar, genel yaşam kalitelerini etkileyebilmektedir. Öğrencilerin akademik başarıları için fiziksel, psikolojik ve sosyal yönden dengeli bir durumda olmaları gerekmektedir.

Öğrencilerin akademik başarıları, bir dizi etkene bağlı olarak şekillenir (Muslu, 2023). Bu etkenler arasında yer almayan sosyal medya kullanımının, öğrencilerin akademik başarısına olası etkilerini anlamak bu çalışmanın ana odak noktasını oluşturmaktadır. Özellikle, Eskişehir'deki sınavla öğrenci alan liselerde okuyan öğrenci grubunu seçme sebebimiz, belirli bir akademik başarı düzeyine sahip olan bu öğrenci grubunun sosyal medya eğilimlerini ve akademik başarıları arasındaki ilişkiyi daha yakından incelemektir. Bu araştırma, belirli bir başarı düzeyinde bulunan öğrenci grupları üzerinde sosyal medya kullanımının akademik performans üzerindeki etkilerini anlamak amacıyla gerçekleştirilecek kapsamlı bir çalışmanın önemini vurgular.

Bu araştırmanın temel amacı, sosyal medya kullanımının lise öğrencilerinin akademik başarı seviyelerine olan etkilerini detaylı bir biçimde ölçmektir. Dünya genelinde çocuk ve gençlerin büyük bir kısmı, yaşamlarının önemli bir bölümünü okul eğitimine adanarak geçirmektedir. Bu süreçte elde ettikleri akademik başarılar, genel yaşam kalitelerini etkileyebilmektedir. Öğrencilerin akademik başarıları için fiziksel, psikolojik ve sosyal yönden dengeli bir durumda olmaları gerekmektedir.

Öğrencilerin akademik başarıları, bir dizi etkene bağlı olarak şekillenir. Bu etkenler arasında yer almayan sosyal medya kullanımının, öğrencilerin akademik başarısına olası etkilerini anlamak bu çalışmanın ana odak noktasını oluşturmaktadır. Özellikle, Eskişehir'deki sınavla öğrenci alan liselerde okuyan öğrenci grubunu seçme sebebimiz, belirli bir akademik başarı düzeyine sahip olan bu öğrenci grubunun sosyal medya eğilimlerini ve akademik başarıları arasındaki ilişkiyi daha yakından incelemektir. Bu araştırma, belirli bir başarı düzeyinde bulunan öğrenci grupları üzerinde sosyal medya kullanımının akademik performans üzerindeki etkilerini anlamak amacıyla gerçekleştirilecek kapsamlı bir çalışmanın önemini vurgular.

GİRİŞ

Web 2.0 ile başlayan dijital dönüşüm, insan hayatının pek çok yönünü etkilemiş ve değiştirmiştir. Bu evrim, hayatı kolaylaştırmanın yanı sıra bir dizi yeni zorluğu da beraberinde getirmiştir. Özellikle eğitim alanında, bu dönüşümü üç farklı seviyede değerlendirmek mümkündür: kurumsal, öğretmen ve öğrenci seviyesi.

Kurumsal seviyede, Millî Eğitim Bakanlığı'nın eğitimde dijital dönüşümü entegre etme çabaları, genel eğitim sistemini şekillendirmekte ve geliştirmekte etkili olmuştur. Bu çabalar, eğitim kurumlarının dijital araçları kullanma ve öğrencilere daha etkili bir şekilde öğretme kapasitelerini artırmayı amaçlamaktadır.

Öğretmen seviyesinde, bireysel eğitimcilerin dijitalleşmeye katkı sağlaması önemlidir. Öğretmenler, dijital araçları etkili bir şekilde kullanarak öğrencilere daha etkili öğrenme deneyimleri sunabilirler. Bu, öğrencilere daha çeşitli öğretim materyallerine erişim sağlayarak öğrenme süreçlerini zenginleştirebilir.

Öğrenci seviyesinde ise dijital dönüşümün iki önemli yönü bulunmaktadır. Birincisi, dijital araçların öğrencinin akademik başarısını desteklemesi ve öğrenme deneyimini geliştirmesi durumudur. Bu, öğrencilere interaktif ve kişiselleştirilmiş eğitim imkanları sunarak öğrenmeyi daha etkili hale getirebilir. Ancak, ikinci durumda, dijital ortamların aşırı kullanımının, öğrencilerin akademik başarısını olumsuz yönde etkileyebileceği unutulmamalıdır. Dikkat dağınıklığı ve bilgiye aşırı maruz kalma, öğrencilerin odaklanma ve öğrenme süreçlerini olumsuz etkileyebilir.

Dijital dönüşümün eğitimdeki etkisi çok yönlüdür ve bu etkiyi anlamak için kurumsal, öğretmen ve öğrenci seviyelerinde detaylı bir analiz gerekmektedir. Bu analiz, dijital teknolojilerin eğitimdeki rolünü anlamak ve bu alanda daha etkili stratejiler geliştirmek için önemli bir temel sağlayabilir. Bu çalışma da ele alınacak olan konu ise dijitalleşme ile beraber hayatlarımızda önemli bir yer işgal eden sosyal medyanın öğrencilerin akademik başarılarına etkisidir.

Proje kapsamında odaklanılan temel soru, Eskişehir'deki sınavla öğrenci alan okullarda sosyal medya kullanımının akademik alandaki etkisini belirlemektir. Eğer bir etki varsa, bu etkinin düzeyi ve niteliği de araştırma kapsamında değerlendirilecektir.

Anahtar kelimeler

Sosyal medya kullanımı, Akademik Başarı, Eskişehir, Proje Okulu Öğrencileri

YÖNTEM

Bu çalışmada, Craswell'in karma modeli, araştırma sorularına cevap vermek için uygulandı. Creswell (2003), bu tasarımın, nitel veri toplama ve analizine dayalı olarak yeni bir test veya ölçüm aracı geliştirmek veya nitel bulguları genelleştirmek için kullanıldığını belirtir. Bu bağlamda, araştırma iki aşamada gerçekleştirildi ve aşamalı olarak iki farklı araştırma yöntemi uygulandı. Bu tür araştırma modellerine "karma modeller" denir (Tashakkori ve Teddlie, 2010). Karma yöntem, nitel ve nicel araştırma paradigması arasında bir köprü işlevi görür (Tashakkori ve Teddlie, 2010). Diğer yandan, karma modelin diğer modellere göre avantajı, her iki araştırma

paradigmanın kullanımının çalışmaların geçerliliğini ve güvenilirliğini artırdığıdır, Creswell'e (2003) göre. Ayrıca karma modelin metodolojik sınırlamaları aşmada önemli bir avantajı vardır, nitel ve nicel yöntemlerin zorlandığı yerlerde çözüm sunar. Başka bir deyişle, karma yöntem sadece nitel araştırmanın ulaşamadığı istatistiksel gerçeği açıklamakla kalmaz, aynı zamanda nicel analizin zorlandığı hermeneutik ve fenomenolojik gerçeklik hakkında değerlendirmeler yapmayı mümkün kılar ve her iki yöntemin birbirinin eksikliklerini tamamlamasını sağlar.

Bu yöntemin gerçekleştirilmesi için nicel analiz için anket aracılığı ile veri toplanacak ve SPSS yazılımı ile korelasyon analizi, anova vb. gibi analizler yapılacaktır. Nitel analiz için ise mülakat yöntemi ile toplanılan veriler Atlas.ti yazılımı aracılığıyla tematik içerik analizine tabi tutulacaktır.

Projemizin yöntemi anket ve görüşmedir. Anket çalışmamız 249 kişi ile yapılmıştır Eskişehir de Süleyman Çakır Kız Anadolu Lisesi, Eskişehir Anadolu Lisesi, Atatürk Anadolu Lisesi, Cemal Mümtaz Sosyal Bilimler Lisesi ve Eti Sosyal Bilimler Lisesi üzerinde araştırmamız yapılmıştır. Anketimiz 10 ve 11.sınıf öğrencilerine uygulanmıştır. Anket çalışmamız,126 kız 111 erkek 12 cinsiyetini belirtmek istemeyen, 249 gönüllü öğrenciyle tamamlanmıştır. Çalışmamıza yönelik anketler Google dokümanlar kullanılarak sanal ortamda okullara ulaştırılmıştır. Anket sorularında kişinin sosyal medya bağımlılığını ölçmek için geçirdiği süreyi bulmaya ve telefon alışkanlıkları ile ilgili sorular yöneltip sosyal medya zamanı ile ders çalışma zamanı arasındaki fark ve yan etkileri ölçmeye çalışılmıştır. Betimleyici analiz yapılmıştır. Görüşme yöntemi olarak yukarıda belirtilen her bir okuldan dörder öğrenci ile görüşme sorularını uygulanmıştır. Görüşmedeki öğrenciler rastgele 10. ve 11. sınıf öğrencilerinden seçilmiştir. Görüşme soruları okul başına 4 öğrenciye sorularak çıkarımlara ulaşmayı hedeflenmiştir. Öğrencilere görüşme esnasında 'Ders çalışırken sosyal medya kullanma alışkanlıklarınız var mı' gibi sorularak öğrencinin sosyal medya ile akademik başarı ile ilgisi olup olmadığını bulunmaya çalışılmıştır.

Proje İş-Zaman Çizelgesi

AYLAR										
İşin Tanımı	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık	Ocak
Literatür Taraması						*	*	*	*	*
Arazi Çalışması								*	*	
Verilerin Toplanması ve Analizi							*	*	*	*
Proje Raporu Yazımı									*	*

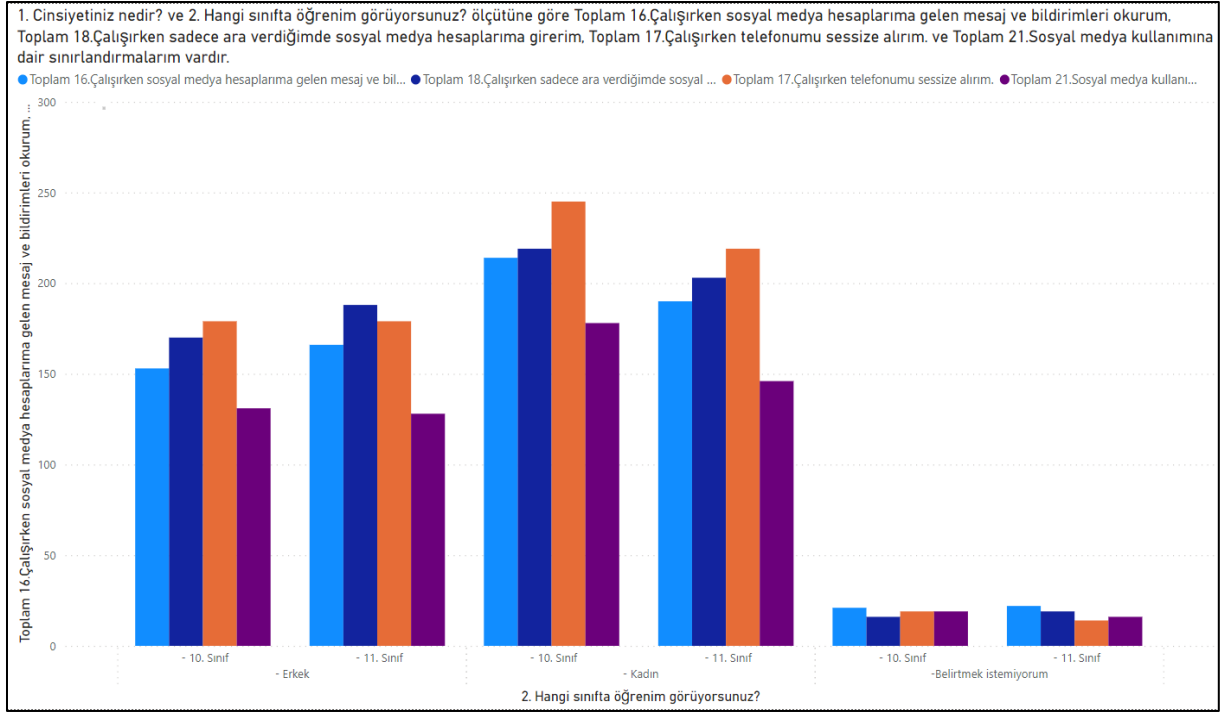
Ekim ayında proje konumuzu belirleyip yol haritamızı çizdik. Kasım ayına ilk olarak anket ve görüşme sorularını hazırlayıp bunları dijital ortama aktardık. Aralık ayında ilk olarak Milli Eğitim Bakanlığımızdan izin aldık. Aldığımız izinle belirlediğimiz okullarda anket ve görüşmelerimizi gerçekleştirdik. Görüşmelerde ses kaydı aldık ve ses kayıtlarını ATLAS.ti (9.1.3.0) uygulamasıyla analiz ettik. Anket sonuçlarını ise Microsoft Power BI uygulamasını kullanarak analiz ettik ve grafikler oluşturduk. Ocak ayında ise oluşturduğumuz grafikleri yorumladık ve raporumuzu yazmaya başladık

BULGULAR

ANKET VE ANALİZLERİ

Anketi Microsoft Power BI uygulamasından analiz ettik.

Katılan öğrenci sayısı 126 kız, 111 erkek, 12 cinsiyetini belirtmek istemeyen toplamda 249 öğrenci oldu

Tablo 1: Çalışırken sosyal medya kullanma alışkanlıkları

Toplam 16.Çalışırken sosyal medya hesaplarıma gelen mesaj ve bildirimleri okurum, -10. Sınıf (388) için -11. Sınıf (378) değerinden daha yüksekti.

Toplam 16.Çalışırken sosyal medya hesaplarıma gelen mesaj ve bildirimleri okurum ve Toplam 18.Çalışırken sadece ara verdiğimde sosyal medya hesaplarıma girerim birbiriyle pozitif olarak bağıntılı.

2. Hangi sınıfta öğrenim görüyorsunuz? - 10. Sınıf içinde - Kadın, Toplam 16.Çalışırken sosyal medya hesaplarıma gelen mesaj ve bildirimleri okurum öge içinden 27,94% ögeyi oluşturuyor. Ortalama Toplam 16.Çalışırken sosyal medya hesaplarıma gelen mesaj ve bildirimleri okurum, - 10. Sınıf (129,33) için - 11. Sınıf (126) değerinden daha yüksekti.

Toplam 18.Çalışırken sadece ara verdiğimde sosyal medya hesaplarıma girerim, - 11. Sınıf (410) için - 10. Sınıf (405) değerinden daha yüksekti.

Toplam 18.Çalışırken sadece ara verdiğimde sosyal medya hesaplarıma girerim ve Toplam 16.Çalışırken sosyal medya hesaplarıma gelen mesaj ve bildirimleri okurum birbiriyle pozitif olarak bağıntılı.Toplam 18.Çalışırken sadece ara verdiğimde sosyal medya hesaplarıma girerim, - 11. Sınıf (410) için - 10. Sınıf (405) değerinden daha yüksekti.

2. Hangi sınıfta öğrenim görüyorsunuz? - 10. Sınıf içinde - Kadın, Toplam 18.Çalışırken sadece ara verdiğimde sosyal medya hesaplarıma girerim öge içinden 26,87% ögeyi oluşturuyor.

Ortalama Toplam 18.Çalışırken sadece ara verdiğimde sosyal medya hesaplarıma girerim, - 11. Sınıf (136,67) için - 10. Sınıf (135) değerinden daha yüksekti

Toplam 17.Çalışırken telefonumu sessize alırım.- 10. Sınıf (443) için - 11. Sınıf (412) değerinden daha yüksekti.

Toplam 17.Çalışırken telefonumu sessize alırım. ve Toplam 18.Çalışırken sadece ara verdiğimde sosyal medya hesaplarıma girerim birbiriyle pozitif olarak bağıntılı.

2. Hangi sınıfta öğrenim görüyorsunuz? - 10. Sınıf içinde - Kadın, Toplam 17.Çalışırken telefonumu sessize alırım. öge içinden 28,65% ögeyi oluşturuyor.

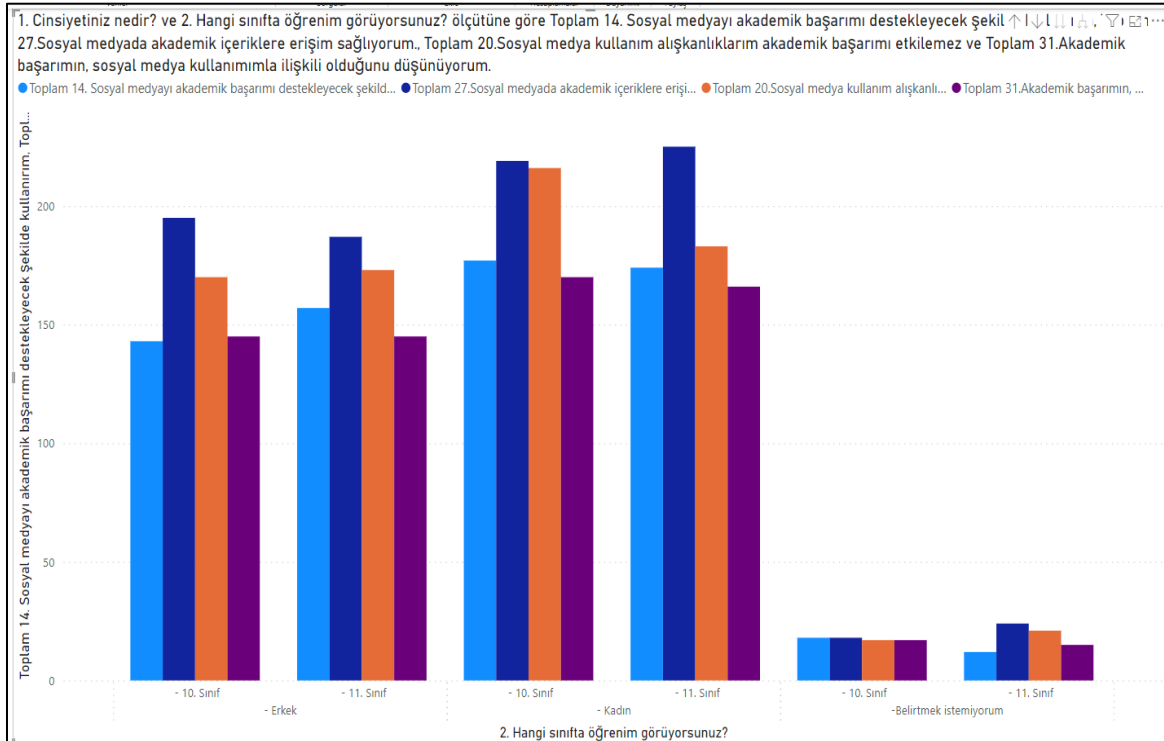
Ortalama Toplam 17.Çalışırken telefonumu sessize alırım., - 10. Sınıf (147,67) için - 11. Sınıf (137,33) değerinden daha yüksekti.

Toplam 21.Sosyal medya kullanımına dair sınırlandırmalarım vardır. - 10. Sınıf (328) için - 11. Sınıf (290) değerinden daha yüksekti.

Toplam 21.Sosyal medya kullanımına dair sınırlandırmalarım vardır. ve Toplam 17.Çalışırken telefonumu sessize alırım. Birbiriyle pozitif olarak bağıntılı.

2. Hangi sınıfta öğrenim görüyorsunuz? - 10. Sınıf içinde - Kadın, Toplam 21.Sosyal medya kullanımına dair sınırlandırmalarım vardır. Öge içinden 28,80% ögeyi oluşturuyor.

Ortalama Toplam 21.Sosyal medya kullanımına dair sınırlandırmalarım vardır., - 10. Sınıf (109,33) için - 11. Sınıf (96,67) değerinden daha yüksekti.

Tablo 2: Akademik başarı ve sosyal medya kullanımına ilişkisi

Toplam 14. Sosyal medyayı akademik başarıyı destekleyecek şekilde kullanırım, - 11. Sınıf (343) için - 10. Sınıf (338) değerinden daha yüksekti.

Toplam 14. Sosyal medyayı akademik başarıyı destekleyecek şekilde kullanırım ve Toplam 27.Sosyal medyada akademik içeriklere erişim sağlıyorum. birbiriyle pozitif olarak bağıntılı.

2. Hangi sınıfta öğrenim görüyorsunuz? - 10. Sınıf içinde - Kadın, Toplam 14. Sosyal medyayı akademik başarıyı destekleyecek şekilde kullanırım öge içinden 25,99% ögeyi oluşturuyor.

Ortalama Toplam 14. Sosyal medyayı akademik başarıyı destekleyecek şekilde kullanırım, - 11. Sınıf (114,33) için - 10. Sınıf (112,67) değerinden daha yüksekti.

Toplam 27.Sosyal medyada akademik içeriklere erişim sağlıyorum. - 11. Sınıf (436) için - 10. Sınıf (432) değerinden daha yüksekti.

Toplam 27.Sosyal medyada akademik içeriklere erişim sağlıyorum. ve Toplam 14. Sosyal medyayı akademik başarıyı destekleyecek şekilde kullanırım birbiriyle pozitif olarak bağıntılı.

2. Hangi sınıfta öğrenim görüyorsunuz? - 11. Sınıf içinde - Kadın, Toplam 27.Sosyal medyada akademik içeriklere erişim sağlıyorum. Öge içinden 25,92% ögeyi oluşturuyor.

Ortalama Toplam 27.Sosyal medyada akademik içeriklere erişim sağlıyorum. - 11. Sınıf (145,33) için - 10. Sınıf (144) değerinden daha yüksekti.

Toplam 20.Sosyal medya kullanım alışkanlıklarım akademik başarıyı etkilemez, - 10. Sınıf (403) için - 11. Sınıf (377) değerinden daha yüksekti.

Toplam 20.Sosyal medya kullanım alışkanlıklarım akademik başarıyı etkilemez ve Toplam 27.Sosyal medyada akademik içeriklere erişim sağlıyorum. birbiriyle pozitif olarak bağıntılı.

2. Hangi sınıfta öğrenim görüyorsunuz? - 10. Sınıf içinde - Kadın, Toplam 20.Sosyal medya kullanım alışkanlıklarım akademik başarıyı etkilemez öge içinden 27,69% ögeyi oluşturuyor.

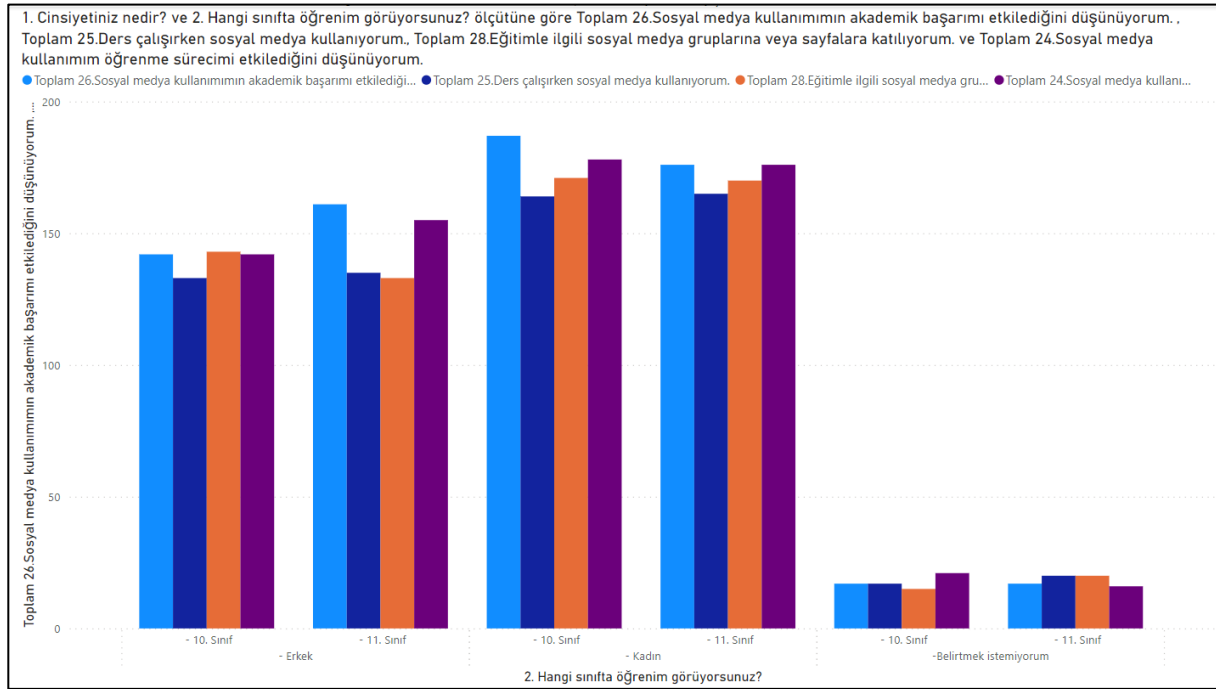
Ortalama Toplam 20.Sosyal medya kullanım alışkanlıklarım akademik başarıyı etkilemez, - 10. Sınıf (134,33) için - 11. Sınıf (125,67) değerinden daha yüksekti.

Toplam 31.Akademik başarımın, sosyal medya kullanımım ile ilişkili olduğunu düşünüyorum. , - 10. Sınıf (332) için - 11. Sınıf (326) değerinden daha yüksekti.

Toplam 31.Akademik başarımın, sosyal medya kullanımım ile ilişkili olduğunu düşünüyorum. ve Toplam 20.Sosyal medya kullanım alışkanlıklarım akademik başarıyı etkilemez birbiriyle pozitif olarak bağıntılı.

2. Hangi sınıfta öğrenim görüyorsunuz? - 10. Sınıf içinde - Kadın, Toplam 31.Akademik başarımın, sosyal medya kullanımım ile ilişkili olduğunu düşünüyorum. öge içinden 25,84% ögeyi oluşturuyor.

Ortalama Toplam 31.Akademik başarımın, sosyal medya kullanımımıyla ilişkili olduğunu düşünüyorum. , - 10. Sınıf (110,67) için - 11. Sınıf (108,67) değerinden daha yüksekti.

Tablo 3: Sosyal Medya Kullanımının Öğrenme Sürecine Etkisi

Toplam 26.Sosyal medya kullanımımın akademik başarımı etkilediğini düşünüyorum. , - 11. Sınıf (354) için - 10. Sınıf (346) değerinden daha yüksekti.

Toplam 26.Sosyal medya kullanımımın akademik başarımı etkilediğini düşünüyorum. ve Toplam 25.Ders çalışırken sosyal medya kullanıyorum. Birbiriyle pozitif olarak bağıntılı.

2. Hangi sınıfta öğrenim görüyorsunuz? - 10. Sınıf içinde - Kadın, Toplam 26.Sosyal medya kullanımımın akademik başarımı etkilediğini düşünüyorum. öge içinden 26,71% ögeyi oluşturuyor.

Ortalama Toplam 26.Sosyal medya kullanımımın akademik başarımı etkilediğini düşünüyorum. , - 11. Sınıf (118) için - 10. Sınıf (115,33) değerinden daha yüksekti.

Toplam 25.Ders çalışırken sosyal medya kullanıyorum. - 11. Sınıf (320) için- 10. Sınıf (314) değerinden daha yüksekti.

Toplam 25.Ders çalışırken sosyal medya kullanıyorum. ve Toplam 26.Sosyal medya kullanımımın akademik başarımı etkilediğini düşünüyorum. Birbiriyle pozitif olarak bağıntılı.

2. Hangi sınıfta öğrenim görüyorsunuz? - 11. Sınıf içinde- Kadın, Toplam 25.Ders çalışırken sosyal medya kullanıyorum. öge içinden 26,03% ögeyi oluşturuyor.

Ortalama Toplam 25.Ders çalışırken sosyal medya kullanıyorum., - 11. Sınıf (106,67) için - 10. Sınıf (104,67) değerinden daha yüksekti.

Toplam 28.Eğitimle ilgili sosyal medya gruplarına veya sayfalara katılıyorum. , - 10. Sınıf (329) için - 11. Sınıf (323) değerinden daha yüksekti.

Toplam 28.Eğitimle ilgili sosyal medya gruplarına veya sayfalara katılıyorum. ve Toplam 25.Ders çalışırken sosyal medya kullanıyorum. Birbiriyle pozitif olarak bağıntılı.

2. Hangi sınıfta öğrenim görüyorsunuz? - 10. Sınıf içinde - Kadın, Toplam 28.Eğitimle ilgili sosyal medya gruplarına veya sayfalara katılıyorum. Öge içinden 26,23% ögeyi oluşturuyor.

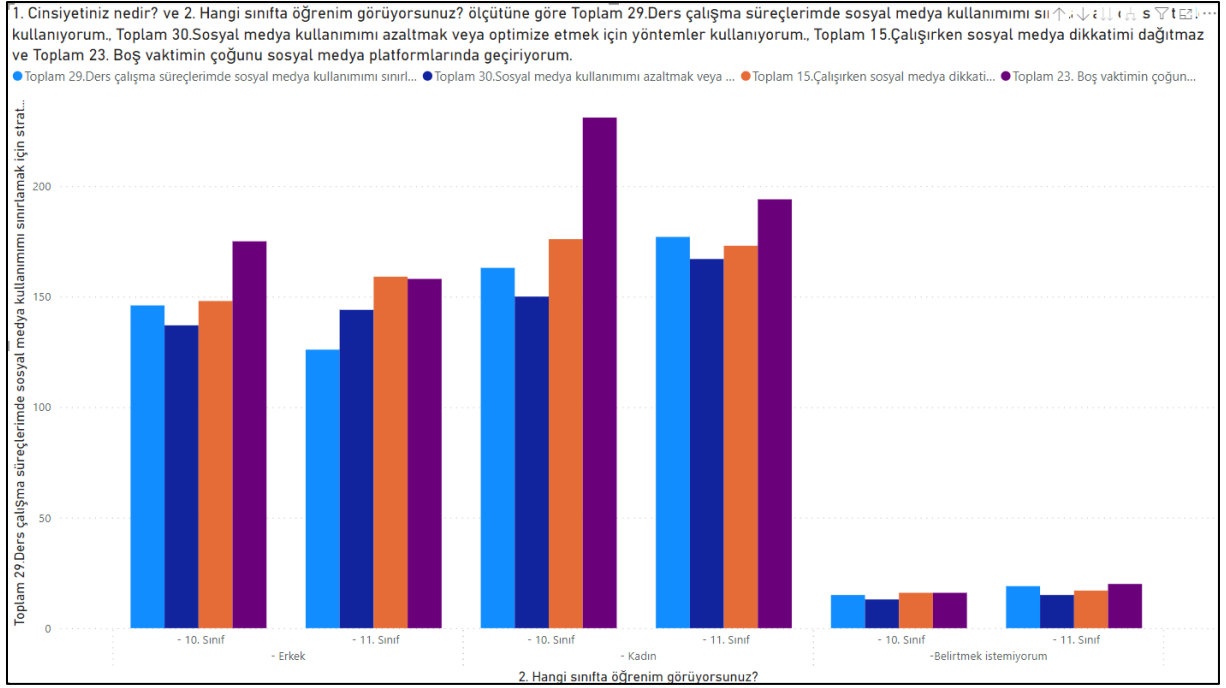
Ortalama Toplam 28.Eğitimle ilgili sosyal medya gruplarına veya sayfalara katılıyorum. , - 10. Sınıf (109,67) için - 11. Sınıf (107,67) değerinden daha yüksekti.

Toplam 24.Sosyal medya kullanımım öğrenme sürecimi etkilediğini düşünüyorum., - 11. Sınıf (347) için - 10. Sınıf (341) değerinden daha yüksekti.

Toplam 24.Sosyal medya kullanımım öğrenme sürecimi etkilediğini düşünüyorum. ve Toplam 28.Eğitimle ilgili sosyal medya gruplarına veya sayfalara katılıyorum. Birbiriyle pozitif olarak bağıntılı.

2. Hangi sınıfta öğrenim görüyorsunuz? - 10. Sınıf içinde - Kadın, Toplam 24.Sosyal medya kullanımım öğrenme sürecimi etkilediğini düşünüyorum. Öge içinden 25,87% ögeyi oluşturuyor.

Ortalama Toplam 24.Sosyal medya kullanımım öğrenme sürecimi etkilediğini düşünüyorum., - 11. Sınıf (115,67) için - 10. Sınıf (113,67) değerinden daha yüksekti.

Tablo 4: Sosyal Medya Kullanım Stratejileri ve Etkileri

Toplam 29.Ders çalışma süreçlerimde sosyal medya kullanımımı sınırlamak için stratejiler kullanıyorum., - 10. Sınıf (324) için - 11. Sınıf (322) değerinden daha yüksekti.

Toplam 29.Ders çalışma süreçlerimde sosyal medya kullanımımı sınırlamak için stratejiler kullanıyorum. ve Toplam 30.Sosyal medya kullanımımı azaltmak veya optimize etmek için yöntemler kullanıyorum. Birbiriyle pozitif olarak bağıntılı.

2. Hangi sınıfta öğrenim görüyorsunuz? - 11. Sınıf içinde - Kadın, Toplam 29.Ders çalışma süreçlerimde sosyal medya kullanımımı sınırlamak için stratejiler kullanıyorum. öge içinden 27,40% ögeyi oluşturuyor.

Ortalama Toplam 29.Ders çalışma süreçlerimde sosyal medya kullanımımı sınırlamak için stratejiler kullanıyorum. - 10. Sınıf (108) için - 11. Sınıf (107,33) değerinden daha yüksekti.

Toplam 30.Sosyal medya kullanımımı azaltmak veya optimize etmek için yöntemler kullanıyorum. - 11. Sınıf (326) için - 10. Sınıf (300) değerinden daha yüksekti.

Toplam 30.Sosyal medya kullanımımı azaltmak veya optimize etmek için yöntemler kullanıyorum. ve Toplam 29.Ders çalışma süreçlerimde sosyal medya kullanımımı sınırlamak için stratejiler kullanıyorum. Birbiriyle pozitif olarak bağıntılı.

2. Hangi sınıfta öğrenim görüyorsunuz? - 11. Sınıf içinde- Kadın, Toplam 30.Sosyal medya kullanımımı azaltmak veya optimize etmek için yöntemler kullanıyorum. öge içinden 26,68% ögeyi oluşturuyor.

Ortalama Toplam 30.Sosyal medya kullanımımı azaltmak veya optimize etmek için yöntemler kullanıyorum., - 11. Sınıf (108,67) için - 10. Sınıf (100) değerinden daha yüksekti.

Toplam 15.Çalışırken sosyal medya dikkatimi dağıtmaz, - 11. Sınıf (349) için - 10. Sınıf (340) değerinden daha yüksekti.

Toplam 15.Çalışırken sosyal medya dikkatimi dağıtmaz ve Toplam 30.Sosyal medya kullanımımı azaltmak veya optimize etmek için yöntemler kullanıyorum. birbiriyle pozitif olarak bağıntılı.

2. Hangi sınıfta öğrenim görüyorsunuz? - 10. Sınıf içinde - Kadın, Toplam 15.Çalışırken sosyal medya dikkatimi dağıtmaz öge içinden 25,54% ögeyi oluşturuyor.

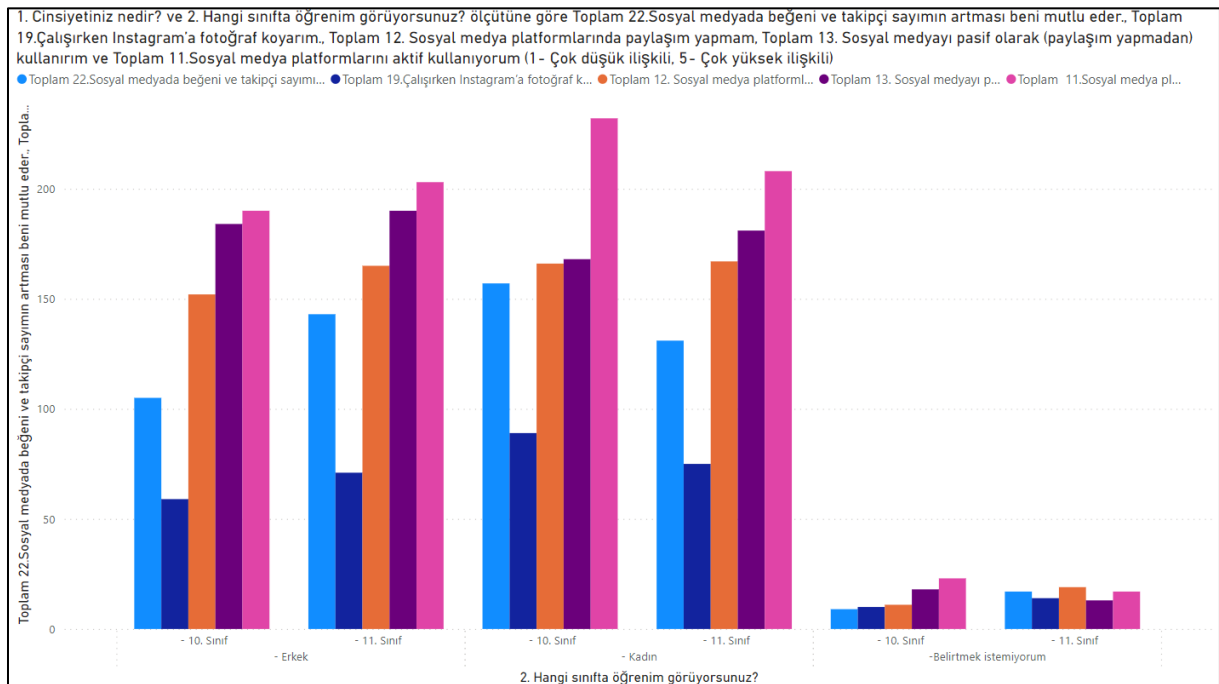
Ortalama Toplam 15.Çalışırken sosyal medya dikkatimi dağıtmaz, - 11. Sınıf (116,33) için - 10. Sınıf (113,33) değerinden daha yüksekti.

Toplam 23. Boş vaktimin çoğunu sosyal medya platformlarında geçiriyorum. - 10. Sınıf (422) için - 11. Sınıf (372) değerinden daha yüksekti.

Toplam 23. Boş vaktimin çoğunu sosyal medya platformlarında geçiriyorum. ve Toplam 15.Çalışırken sosyal medya dikkatimi dağıtmaz birbiriyle pozitif olarak bağıntılı.

2. Hangi sınıfta öğrenim görüyorsunuz? - 10. Sınıf içinde - Kadın, Toplam 23. Boş vaktimin çoğunu sosyal medya platformlarında geçiriyorum. Öge içinden 29,09% ögeyi oluşturuyor.

Ortalama Toplam 23. Boş vaktimin çoğunu sosyal medya platformlarında geçiriyorum. - 10. Sınıf (140,67) için - 11. Sınıf (124) değerinden daha yüksekti.

Tablo 5: Sosyal Medya Kullanım ve Duygusal Tatmin

Toplam 22.Sosyal medyada beğeni ve takipçi sayımın artması beni mutlu eder. - 11. Sınıf (291) için - 10. Sınıf (271) değerinden daha yüksekti.

Toplam 22.Sosyal medyada beğeni ve takipçi sayımın artması beni mutlu eder. ve Toplam 19.Çalışırken Instagram'a fotoğraf koyarım. Birbiriyle pozitif olarak bağıntılı.

2. Hangi sınıfta öğrenim görüyorsunuz? - 10. Sınıf içinde - Kadın, Toplam 22.Sosyal medyada beğeni ve takipçi sayımın artması beni mutlu eder. Öge içinden 27,94% ögeyi oluşturuyor.

Ortalama Toplam 22.Sosyal medyada beğeni ve takipçi sayımın artması beni mutlu eder., - 11. Sınıf (97) için - 10. Sınıf (90,33) değerinden daha yüksekti.

Toplam 19.Çalışırken Instagram'a fotoğraf koyarım., - 11. Sınıf (160) için - 10. Sınıf (158) değerinden daha yüksekti.

Toplam 19.Çalışırken Instagram'a fotoğraf koyarım. ve Toplam 22.Sosyal medyada beğeni ve takipçi sayımın artması beni mutlu eder. birbiriyle pozitif olarak bağıntılı.

2. Hangi sınıfta öğrenim görüyorsunuz? - 10. Sınıf içinde - Kadın, Toplam 19.Çalışırken Instagram'a fotoğraf koyarım. öge içinden 27,99% ögeyi oluşturuyor.

Ortalama Toplam 19.Çalışırken Instagram'a fotoğraf koyarım., - 11. Sınıf (53,33) için - 10. Sınıf (52,67) değerinden daha yüksekti.

Toplam 12. Sosyal medya platformlarında paylaşım yapmam, - 11. Sınıf (351) için - 10. Sınıf (329) değerinden daha yüksekti.

Toplam 12. Sosyal medya platformlarında paylaşım yapmam ve Toplam 19.Çalışırken Instagram'a fotoğraf koyarım. birbiriyle pozitif olarak bağıntılı.

2. Hangi sınıfta öğrenim görüyorsunuz? - 11. Sınıf içinde - Kadın, Toplam 12. Sosyal medya platformlarında paylaşım yapmam öge içinden 24,56% ögeyi oluşturuyor.

Ortalama Toplam 12. Sosyal medya platformlarında paylaşım yapmam, - 11. Sınıf (117) için - 10. Sınıf (109,67) değerinden daha yüksekti.

Toplam 13. Sosyal medyayı pasif olarak (paylaşım yapmadan) kullanırım, - 11. Sınıf (384) için - 10. Sınıf (370) değerinden daha yüksekti.

Toplam 13. Sosyal medyayı pasif olarak (paylaşım yapmadan) kullanırım ve toplam 12. Sosyal medya platformlarında paylaşım yapmam birbiriyle pozitif olarak bağıntılı.

2. Hangi sınıfta öğrenim görüyorsunuz? - 11. Sınıf içinde - Erkek, Toplam 13. Sosyal medyayı pasif olarak (paylaşım yapmadan) kullanırım öge içinden 25,20% ögeyi oluşturuyor.

Ortalama Toplam 13. Sosyal medyayı pasif olarak (paylaşım yapmadan) kullanımım, - 11. Sınıf (128) için - 10. Sınıf (123,33) değerinden daha yüksekti.

Toplam 11.Sosyal medya platformlarını aktif kullanıyorum (1- Çok düşük ilişkili, 5- Çok yüksek ilişkili), - 10. Sınıf (445) için - 11. Sınıf (428) değerinden daha yüksekti.

Toplam 11.Sosyal medya platformlarını aktif kullanıyorum (1- Çok düşük ilişkili, 5- Çok yüksek ilişkili) ve toplam 13. Sosyal medyayı pasif olarak (paylaşım yapmadan) kullanımım birbiriyle pozitif olarak bağıntılı.

2. Hangi sınıfta öğrenim görüyorsunuz? - 10. Sınıf içinde - Kadın, Toplam 11.Sosyal medya platformlarını aktif kullanıyorum (1- Çok düşük ilişkili, 5- Çok yüksek ilişkili) öge içinden 26,58% ögeyi oluşturuyor.

Ortalama Toplam 11.Sosyal medya platformlarını aktif kullanıyorum (1- Çok düşük ilişkili, 5- Çok yüksek ilişkili), - 10. Sınıf (148,33) için - 11. Sınıf (142,67) değerinden daha yüksekti.

MÜLAKAT BULGULARI

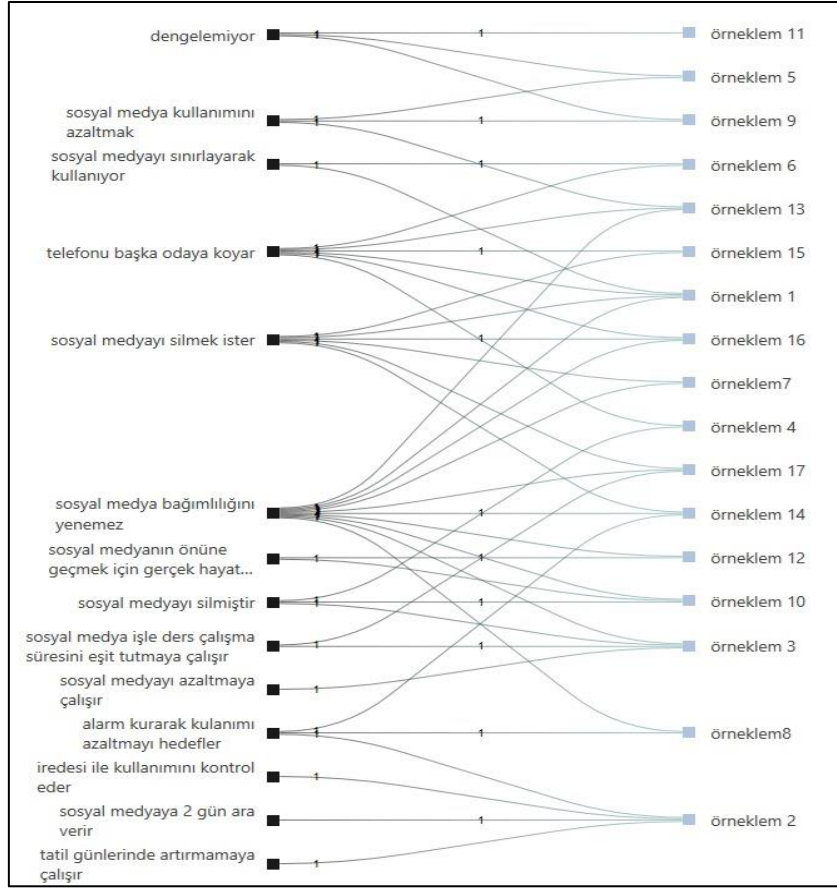

Tablo 6: Sosyal Medya Etkileri ve Kullanım Yöntemi¹

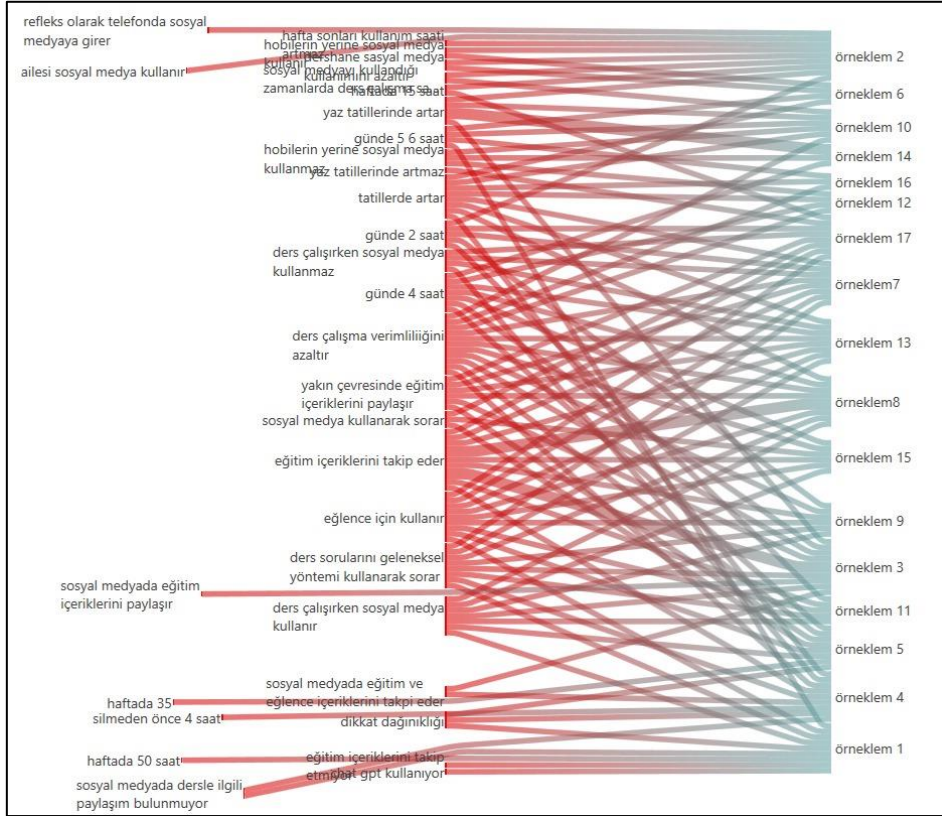
¹ Mor Renk: Sosyal Medyanın Etkilerini

Siyah: Sosyal Medya Kullanımını Yönetme Çabası

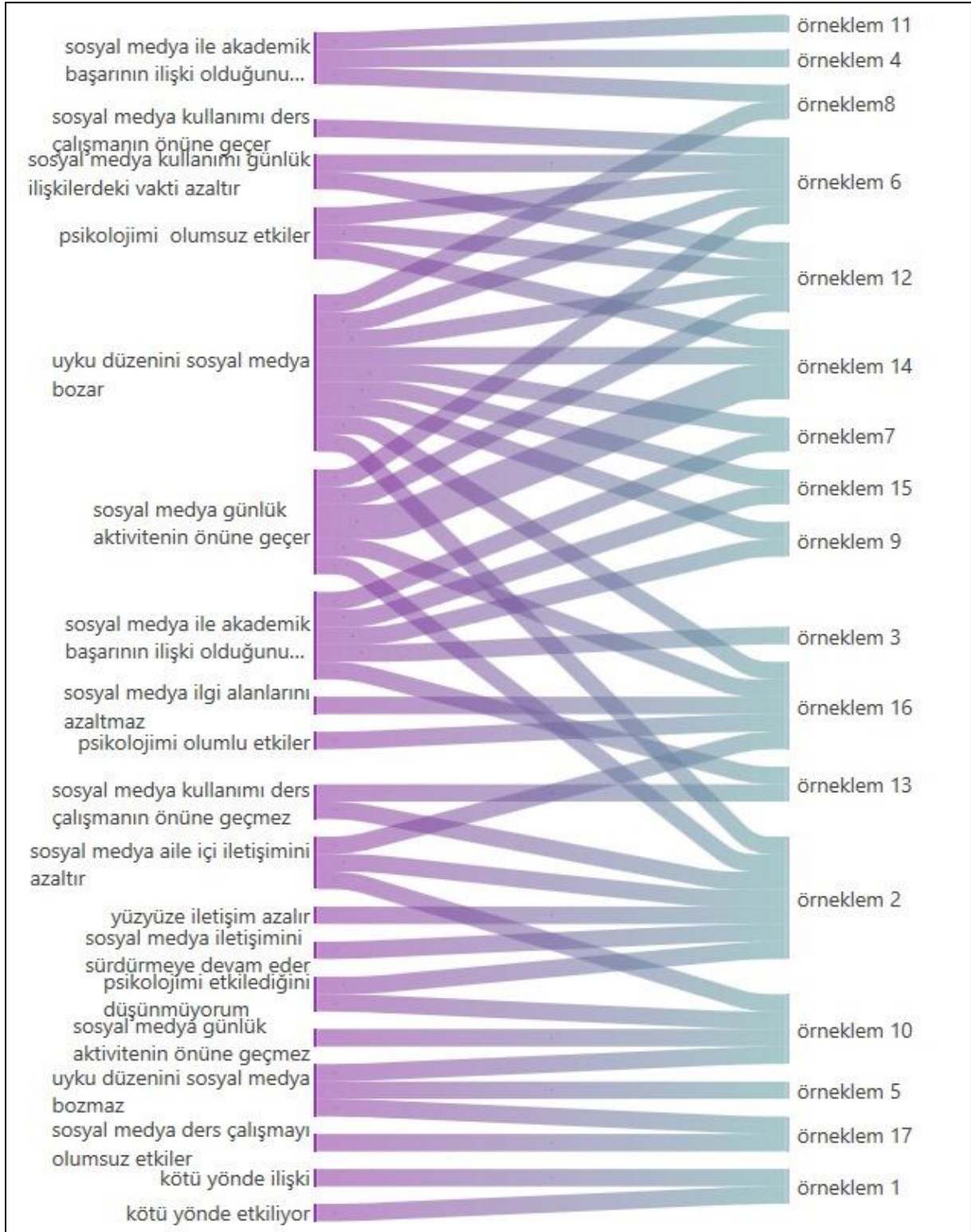
Kırmızı: Sosyal Medya Kullanımını Temsil Eder

Tablo 7: Katılımcı-Sosyal Medya Yönetme Çabası

Tablo 8: Katılımcı-Sosyal Medya Kullanımı

Tablo 9: Katılımcı-Sosyal Medya Kullanımının Etkileri

Sosyal Medya Bağımlılığının Akademik Başarıya Etkisi

Tablo 6,7,8,9 incelendiğinde vardığımız sonuçlar şu şekilde: Günümüzde, teknolojinin hızla gelişmesi ve sosyal medya platformlarının yaygınlaşmasıyla birlikte, öğrenciler arasında sosyal

medya bağımlılığı ciddi bir sorun haline gelmiştir. Bu bağımlılığın, öğrencilerin akademik başarıları üzerinde kötü bir etkisi olup olmadığı sorusu, eğitimciler, öğrenciler ve araştırmacılar arasında önemli bir sorun haline gelmiştir.

Sosyal medya, öğrencilerin dikkatini dağıtarak akademik çalışmalarına odaklanmalarını zorlaştırabilir. Bildirimlerin, güncellemelerin ve paylaşımların sürekli olarak gelmesi, öğrencilerin ders çalışma süreçlerinde sık sık kesintiye uğramasına yol açabilir. Bu durum, öğrencilerin ödevlere ve sınavlara verimli bir şekilde hazırlanmalarını engelleyebilir.

Sosyal medya kullanımı, öğrencilerin zamanlarını etkili bir şekilde yönetmelerini zorlaştırabilir. Sosyal medya platformları, kullanıcıları sürekli olarak içerik tüketmeye ve etkileşimde bulunmaya teşvik eder, bu da öğrencilerin öğrenme faaliyetlerine ayıracakları zamanı azaltabilir. Bu durum, öğrencilerin sınavlara ve ödevlere zamanında hazırlanma yeteneklerini olumsuz etkileyebilir.

Sosyal medya kullanımının artması, öğrenciler arasında uykusuzluk sorunlarını beraberinde getirebilir. Gece geç saatlere kadar devam eden sosyal medya etkileşimleri, öğrencilerin uyku düzenini olumsuz yönde etkileyebilir. Yetersiz uyku, konsantrasyon eksikliği, hafıza sorunları ve genel olarak öğrencilerin enerji seviyelerinde düşüşe neden olabilir.

Sosyal medya platformları, öğrenciler arasında çevrimiçi dijital zorbalık ve tacize zemin hazırlayabilir. Bu durum, öğrencilerin duygusal sağlığını olumsuz etkileyebilir ve bu da akademik başarılarına zarar verebilir.

Sosyal Medya Bağımlılığının Akademik Başarıya Etkisi ve Çözüm Önerileri: Kapsamlı Bir İnceleme Günümüzde, teknolojinin hızla gelişmesiyle birlikte öğrenciler arasında sosyal medya bağımlılığı, akademik başarı üzerinde olumsuz bir etki bırakmaktadır. Bu makalede, sosyal medya bağımlılığının öğrencilerin dikkat, zaman yönetimi, uykusuzluk, çevrimiçi zorbalık ve sosyal ilişkiler üzerindeki etkilerini değerlendireceğiz. Ayrıca, bu sorunlarla başa çıkabilmek için alınabilecek çözüm önerilerine de odaklanacağız.

1. Dikkat Dağınıklığı ve Çalışma Performansı: Sosyal medya, öğrencilerin dikkatini dağıtarak akademik çalışmalara odaklanmalarını güçleştirebilir. Bildirimlere maruz kalmak, öğrencilerin derse odaklanmalarını engelleyebilir. Çözüm olarak, öğrencilere derse çalışma süreçlerinde belirli aralıklarla sosyal medyadan uzaklaşma molası vermeleri önerilebilir.

2. Zaman Yönetimi Zorlukları: Sosyal medya, öğrencilerin zamanlarını etkili bir şekilde yönetmelerini engelleyebilir. Uygulamaların sürekli içerik güncellemelerine ayak uydurmak, öğrencilerin öğrenme faaliyetlerine ayıracakları zamanı kısıtlayabilir. Çözüm olarak, öğrencilere belirli bir süre boyunca sadece ders çalışmaya odaklanmalarını sağlayan zaman yönetimi stratejileri önerilebilir.

3. Uykusuzluk ve Yorgunluk: Gece geç saatlere kadar süren sosyal medya etkileşimleri, öğrencilerin uyku düzenini bozabilir. Bu durum, konsantrasyon eksikliği ve yorgunluk sorunlarına yol açabilir. Çözüm olarak, öğrencilere uyku düzenine riayet etmelerini ve öğrenme süreçlerine daha enerjik bir şekilde katılmalarını sağlamak adına sağlıklı uyku alışkanlıkları kazandırmak önemlidir.

4. Çevrimiçi Dijital Zorbalık: Sosyal medya platformları, öğrenciler arasında çevrimiçi dijital zorbalık ve tacize zemin hazırlayabilir. Bu durum, öğrencilerin duygusal sağlığını ciddi şekilde etkileyebilir. Çözüm olarak, okulların ve ailelerin çocuklara dijital güvenlik konusunda eğitim vermesi ve çevrimiçi tacize karşı önlemler alması gerekmektedir.

5. Sosyal İzolasyon ve Gerçek Dünya İlişkileri:

Sosyal medya, öğrenciler arasındaki gerçek dünya ilişkilerini zayıflatabilir. Yüz yüze iletişim becerileri azalabilir ve sosyal izolasyon riski artabilir. Çözüm olarak, öğrencilere gerçek dünya etkileşimlerini teşvik etmek adına sosyal aktivitelere katılma ve grup çalışmalarını destekleme stratejileri önerilebilir. Sonuç olarak, sosyal medya bağımlılığı, öğrencilerin akademik başarılarını olumsuz etkileyebilecek bir dizi faktöre neden olabilir. Ancak, bilinçli kullanım, zaman yönetimi ve dijital güvenlik konularında eğitimle birlikte alınacak önlemlerle bu sorunların üstesinden gelinebilir. Eğitimciler, aileler ve öğrenciler arasında iş birliği ile bu konuda farkındalık yaratılması, dengeli bir dijital hayat için önemli bir adım olacaktır.

SONUÇ VE TARTIŞMA

İletişim Problemleri:

Sosyal medya, yüz yüze iletişimi azaltabilir ve öğrenciler arasındaki etkileşimi zayıflatabilir. Gerçek hayatta etkili iletişim becerileri kazanma konusunda zorluk yaşanabilir.

Beğenilme ve Takip Edilme İsteği:

Sosyal medyada sürekli beğenilme ve takip edilme isteği, öğrencilerin değerlerini sosyal medya üzerinden belirlemelerine ve bu isteği karşılamak için zamanlarını harcamalarına neden olabilir. Bu durum, akademik çalışmalara odaklanmalarını engelleyebilir.

Dilin Yozlaşması ve Türkçenin Bozulması:

Sosyal medyada yaygın olarak kullanılan kısaltmalar, emoji'ler ve dilin resmi kurallarından sapmalar, öğrencilerin yazılı ifade becerilerini olumsuz etkileyebilir. Türkçe dilinin bozulması, yazılı sınavlarda ve akademik metinlerde sorunlara yol açabilir.

Sosyal medya hesaplarının sürekli göz önünde olması, öğrencilerin kendilerini sürekli olarak başkalarıyla karşılaştırmalarına ve bu durumun olumsuz psikolojik etkilere yol açmasına neden olabilir. Bu durum, özgüven eksikliği, kaygı ve stres gibi sorunlara neden olabilir.

Aktivite Veriminde Azalmalar:

Sosyal medya kullanımı, öğrencilerin ders çalışma, araştırma yapma ve diğer akademik aktivitelere ayırdıkları zamanı azaltabilir. Sürekli olarak sosyal medyada vakit geçirmek, öğrencilerin derslerine odaklanmalarını ve verimli bir şekilde çalışmalarını engelleyebilir. Sağlık problemlerine yol açar sosyal medya bağımlılığı insan sağlığını olumsuz etkiler ve sağlık problemlerine yol açar.

Sosyal medya kullanımının akademik başarıya etkisinin olumlu sonuçları:

1. Sosyal medya kullanımı üretkenlik konusunda fayda sağlayabilir.
2. Yeni bağlantılar ile akademik ve sosyal hayatımızı zenginleştirir
3. Sosyal medyadaki eğitim içeriklerini takip etmek yeni bilgi edinmemizi sağlar.

ÖNERİLER

Erkek öğrencilerin sosyal medya ile yaşadığı çatışmadan dolayı akademik çalışmalarını ve çevrelerindeki kişileri ihmal etmesi, hayatlarında olumsuzluklar ortaya çıkaracağından, sosyal medya kullanımlarını durdurmak yerine, onlara bunu azaltabilecekleri çözüm yollarının geliştirilmesi gerekecektir. Zaman kontrolü, mesleki/akademik başarı örnekleri ile kişisel gelişim konularında seminerler düzenlenmesi bu konuda erkek öğrencilere yardımcı olacaktır. Liseye yeni başlayan ya da okula nakil gelen öğrencilerin yaşadığı yabancılik onları sosyal medyaya itebilir.

Bu konuda liselerin yeni öğrencilere oryantasyon programı gerçekleştirerek okulun tüm imkanlarının tanıtılması ve okula ısınmasının sağlanması bu konuda öğrencilere yardımcı olacaktır

İdare tarafından okul dışı etkinlikler düzenlenirse öğrencilerin sosyal medya süreleri azalabilir. Lise öğrencilerinin hayatlarındaki olumsuzluklardan kaçmak için sosyal medya kullandığı yaptığımız görüşmelerde görülmüştür.

Bu öğrencileri bu platformlardan uzaklaştırmak istiyorsak sosyal medyayı kullanmalarını engellemek yerine sosyal medyadan olumlu yönde nasıl faydalanabilecekleri öğretilmesi bu konuda yardımcı olacaktır

KAYNAKÇA

Acar, A., & Çelik, M. (2022). Akademik başarının belirleyicileri: Bir araştırma. *Ufuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 31(2), 815047. [DOI: 10.31645/ufuk.815047]

Acar, M., & Çelik, A. (2022). Akademik başarının belirleyicileri: Bir araştırma. *Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 29(2), 663019. [DOI: 10.31645/usaksosbil.663019]

Aydın, A., & Taşdemir, M. (2023a). Akademik başarının belirleyicileri: Türkiye'de bir araştırma. *Akademik Araştırmalar ve İktisadi Değerler Dergisi*, 11(2), 1152336. [DOI: 10.46971/ausbid.1152336]

Aydın, A., & Taşdemir, M. (2023b). Akademik başarının belirleyicileri: Türkiye'de bir araştırma. *Akademik Araştırmalar ve İktisadi Değerler Dergisi*, 11(2), 1152336. [DOI: 10.46971/ausbid.1152336]

Baş, A., & Öztürk, H. (2023). Akademik başarının belirleyicileri: Bir araştırma. *ProQuest Dissertations & Theses Global*. [DOI: 10.31645/proquest.dissertation.13253087]

Çelik, M., & Acar, A. (2022). Akademik başarının belirleyicileri: Bir araştırma. *Ufuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 31(2), 815047. [DOI: 10.31645/ufuk.815047]

Çetin, E., & Özdemir, M. (2022). Akademik başarının belirleyicileri: Bir meta-analiz çalışması. *Sosyal ve Beşerî Bilimler Araştırmaları Dergisi*, 11(3), 730815. [DOI: 10.37991/sosdus.730815]

Creswell, J. W. (2003). *Research Design: Qualitative, Quantitative, and Mixed Methods Approaches*. Thousand Oaks, CA: Sage.

Eyüpoğlu, T. (2023). Akademik başarı nedir? *Eğitim Yönetimi ve Teorisi Dergisi*, 1(1), 1-10.

Erguvan, M., & Demir, A. (2022). Akademik başarının belirleyicileri: Bir araştırma. *Okan Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 10(2), 736862. [DOI: 10.31645/ojtac.736862]

MUSLU M. (2023). Öğrencilerde akademik başarının artırılmasında masanın dört ayağı: beslenme, uyku, fiziksel aktivite ve sosyal yaşam. *SBGY*, 4(1), 17-25.

Tashakkori, A., & Teddlie, C. (2010). *Handbook of Mixed Methods in Social and Behavioral Research*. Thousand Oaks, CA: SAGE.

Türk Dil Kurumu. (2023). Akademik başarı. *Türk Dil Kurumu Sözlüğü*.

Ulusal Eğitim Derneği. (2023). Akademik başarı nedir? *Ulusal Eğitim Derneği Yayınları*.